

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai sűtőköl:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 fit
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1 „	Egy hóra . . . 1.25

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut. 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Mindenképpen . . . 4 „ | Nyilvánt. ára . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-cesanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Inter pocula.

Arad, deczember 3.

(—s.) Az országos kaszinónak fényes lakomája, melyet nagynevű alapító és igazgató tagjának, **Wekerle Sándornak**, Magyarország miniszterelnökének tiszteletére rendezett, nemcsak annak a szükebb körnek, hanem az egész országnak volt örömnepélye, mert **Wekerle Sándornak** bámulatos pályafutása nemcsak őt dicséri, hanem — miként **Apponyi Albert** gróf maga is bevallotta, — dicsősége és dicsérete a mi közállapotainknak és Magyarország fejlődésének. A valódi tehetségnek olyan teljes mértékben való érvényesülése, minőben **Wekerle Sándor** ma előttünk ragyog, egyrészt a zseni erejére vall, de másrészt azt is igazolja, hogy alapjában egészségesnek kell lennie ennek a nemzetnek, melyben egyedül a munka, egyedül a jellem és tehetség érvényesül.

De nem csak az ünneplők szempontjából is az egész ország örömnepélyének tartjuk az országos kaszinó bankettjét, mert ebben a kaszinóban kétségkívül a magyar középosztálynak a tipusa domborodik ki. Azé a közép-osztályé, a mely a történelmi előjogokból semmit sem tartott meg magának, de a hazafias kötelességek teljesítésében mindig lelkesítő példával előljárt.

Mindezeknél fogva a **Wekerle-bankett** nem zártkörű, magán jellegű ünnepély, hanem országos esemény, melynek inter pocula mondott felköszöntőiről a sajtónak is be kell számolnia.

És ha végig olvassuk közéletünk legkiválóbb szereplőinek szellemes tósztaikat, melyekben **Wekerle Sándor** személyének ünneplése alkalmából a tehetség, a becsületes munka és a szilárd politikai jellem iránti tiszteletünknek és nagybecsülésünknek egyhangú és tüntető kifejezést adtak, ha figyelembe vesszük, hogy ezen magasabb szempontnak tárgyilagosságot elismerésében a legellentétebb politikai irányú férfiak, mint **gróf Károlyi István**, **gróf Apponyi Albert** és **Ugron Gábor** egymással ugyszólván versenyre kelve éltették **Wekerle Sándort**, lehetetlen a legnagyobb örömmel föl nem ismernünk azt, hogy közéletünkben bizonyos nemesebb érzület lüktet, melynél fogva nemcsak társadalmi téren, hanem a politikai pályán is kölcsönösen becsülni tudjuk egymást. Ezt igazolja az, hogy az országos kaszinó bankettjére a legkülönbözőbb társadalmi és pártállású férfiak társasága gyűlt egybe s **Wekerle Sándort**, a szabadelvűpárt kebeléből való miniszterium fejt, egymásután köszöntötték fel **gróf Károlyi István**, **gróf Apponyi Albert** és **Ugron Gábor**. Az ünneplést pedig viszont amazokat apostrofálta tósztaiban, erősen hangsúlyozván, hogy a köl-

csönös megbecsülés következményeinek a legmesszebb menőleg eleget fog tenni a politika terén azok irányában is, kiktől elvi differenciák el is választják őt.

Igazán lélekemelő látvány volt a Hungária szálloda fényes disz ebédje, hol ilyen nemes szavak ejtettek és nagyon kívánatos volna, ha ezen eszmék nem enyésznének el nyomtalanul, hanem kellő hatást tennének azoknál az ellenzéki tagoknál, kik a parlamenti harczból a személyes gyűlölet hangjait nem tudván kihagyni, a törvényhozó testület gyűlöléseit sokszor nevetségesen bosszantó, sokszor sajnálatos és szegyeteljes jelenetek színhelyévé teszik.

Ez a komoly tanulsága és quintessenciája a vig lakomán poharazás közben mondottaknak, melyre figyelmeztetni nyilvános ellenőrködési kötelességünkben állott.

Belföld.

Az új ülészek előtt.

A szabadelvű-párt, mint halljuk, hétfői értekezletén fogja a ház bizottságaiba kijelölni a második ülészekre való alakulás folytán megválasztandó tagokat. A párt egy részénél nem csekély elégtelenséget kellett a jelen országgyűlés elején, hogy a míg néhány képviselőt négy-öt bizottságba is beválasztották, sokakról egészen megfeledkeztek a bizottságok összealakításánál. Az elégtelenségnek ezt az okát a mostani kijelöléseknél el szándékoznak hátrítani, az lévén, mint értesülünk, a párt vezetősége által czélba véve, hogy a menüire lehetséges, minden képviselő csakis egy-egy bizottságba nyerjen tagsági megbízatást.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása a megyénél.

— A rendkívüli megyei közgyűlésből. —

Arad vármegye törvényhatósági bizottsága tegnaptól 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a bizottsági tagválasztások tárgyában s a választások határidejét megyszerte **deczember hó 21-ére** tűzte ki.

Fábián László főispán elnökle alatt jelen voltak: **Szathmáry Gyula** alispán, **Varjasz János** árvaszéki elnök, **Jonesku Lázár** főügyész, **Csukay Sándor**, **Páris Gábor**, **Jank János** szolgabírák, **Issekutz Károly** dr főorvos, **Vertán Péter**, **Ormos Péter**, **Bohus István**, **Tagányi István**, **Cziffra János**, **Becsey Hugó**, **Ortutay Béla**, **Szentes Károly**, **Temesváry Jakab**, **Brück Gyula**, **Boros Beni**, **Bánhidny Antal** br. bizottsági tagok, továbbá **Dálnoky Nagy Lajos** főjegyző és **Baross Ferencz** dr aljegyző.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván, előterjeszti s illetve felolvastatja a volt belügyminiszternek a törvényhatósági bizottsági tagok választására vonatkozó s lapunkban egész terjedelmében közölt rendeletét, melynek folytán a vármegye igazoló választmánya a virilisták névjegyzékét már helyesbitette is.

D. Nagy Lajos főjegyző választókerületenkint felolvassa a kilépő bizottsági tagok névsorát, melyet a következőkben közlünk:

M.-Pécskán: Gaál Jenő dr, ifj. Donáth János, Köpf György, Sipos János, ifj Issekutz István, Nagy József és Kiss András;

R.-Pécskán: Argyelán János dr, Csáklán Miklós, Igrisan Alexa, Kállay Gyula, Missits Emanuel, Bollrosán Janku és Karácsonyi Emanuel;

Szemlakon: Rajla Zsigmond és Kánya Demeter;

Kis-Peregen: Bedrich Lajos és Oláh Arpád;

Kurticson: Botta Döme, Ottlik Géza és Faragó Gyula;

Iratoson: Onilla Antal és Fischer Miklós;

Glogovácson: Békeffy Kálmán és Nachtnébel Ödön;

Uj-Szent-Annán: Matavovszky Nándor dr, Kalmár Sándor és Burdács Lajos.

Szabadhely: Milován Pál, Konopán Miklós és Goldis János;

Gyoronkon: Frits Béla, Boncza Izaiás és Pálya Mátyás;

Berzován: Kosztolányi Imre, Walthier Adám dr, Frits Lajos és Mihájlovits Adám;

Radnán: Pap Gábor, Ternajgó József és Román Demeter;

Tótváradon: Beles Vazul, Csukay Sándor és Lócs Rezső;

Soborsinban: Argyelán János, Popovits János és Pattay Gusztáv;

Perrisen: Beles János, Hamza Agost és Jonesku Döme;

R-Világoson: Szekula Mitru, Popovits György, Vertán Péter, Bohus Lajos és Kriszta Gavra;

Kovaszinczon: Neszly János és Lyobomir On;

M-Világoson: Torók Arpád és Argyelán Gábor;

Pankotán: Buda Szimeon, Szathmáry Mihály és Nyisztor József;

Tauczon: Páris Lajos dr és Nika János;

Drauczon: Lovich Gyula, Solymossy Lajos és Fényes Kálmán dr;

Agriuson: Lele István, Rakusán Károly, Tagányi Sándor és Antalffy Endre;

Ternován: Jank János, Nedeikó György, Csillag Ignác dr és Vásárhelyi Rezső;

Uj-szent-Annán: Emineth András, Zórák Ferencz, Magyar Károly és Totter József;

Ós-szent-Annán: Pap Tódor és Popovits Konstantin;

F-Varsádon: Dittfeld Nándor br. és Parecz György;

Szent-Mártonban: Rajla Márton és Hatzelhoffler Adám;

Ottlakán: Szentes Károly, Zaldesán Péter, Csontya Tódor és Purdi Juon;

Zimádközön: Becsey Hugó, Vasóczy Ferencz és Gyürky Gábor;

Eieken: ifj. Wittman János, ifj. Walthier György, és Braun Ferencz;

Almás-Kamaráson: Kézsmárky István, Buczurka József és Vermes Alfréd;

Kisjenőn: Péczely Elek, Argyelán János és Broncs Nándor;

Szintyén: Tabajdy Sándor, Skálka Antal, Némethy Károly és Kirileszku Gyula;

Zarándon: Lukác y Lajos és Zachariás Dezső;

Nagy Zerinden: Tabajdi József és Kirileszku Gyula;

Csermőn: Kiss Lajos, Suhajda Béla és Keresztes Lajos;

Székdváraon: Ormos Péter, Jo-

unesku Lázár, Varga György és Russu Gyula;

Gyula városán: Glück Ignác dr és Onku Miklós dr;

Borosjenőn: Paskó Mátyás, Fehér György és Stanesku József.

Buttyinban: Paradeyser Lajos, Baross Ferencz dr és Durka János;

Alcsillen: Papp Miklós, Sánka Vilmos, Jakabffy Géza és Krivány János;

Borossebésen: Jálms Vilmos, Kurta Demeter és Milián Zacharie;

Jószáshelyen: Horváth Gyula, Karácsonyi János és Kolozsa Tviador;

Nagyhalmágyon: Páris Gábor, Gróza János, Mládn Miklós és Kádár György; — és

Csucsón: Lenka Arzén, Zubor Adam, Lachnitt Márton, Brück Gyula és Farkas János lépnek ki a megyei törvényhatósági bizottságból.

Fábián főispán előterjesztésére a közgyűlés a kilépők helyeinek betöltése végett a választást deczember hó 21-ik napjára tűzte ki, mely napon a választások a következő választási elnökök vezetése alatt fognak megjelenni.

M.-Pécskán ifj Issekutz István és Bojos Mátyás; R.-Pécskán: Issekutz Marczell dr és Petrovits György, Szemlakon: Kállay Kovács Gyula, Kis Peregen Kléa Károly, Kurticsón: Friebeisz Miklós, Iratoson: Mayerhoffer Lajos, Glogovácson: Orody Nándor, Uj-Panaton: Muszkalay János, Szabadhelyen: Ottlik Géza, Gyorokon: Molnár Lajos, Berzován: Konopy Kálmán, Radnán Beles Vazul, Tótváradon: Dán György, Soborsinban: Murády Arpád doctor, Petrisen: Bauer György, R-Világoson: Török Arpád, Kovaszinczon: Csiky Gyula, M-Világoson: Horváth János, Pankotán: Szathmáry Géza, Tauczon: Königsseg Fidél gr., Drauczon: Vikol Gerő, Agrison: Popesky János, Ternován: Schandera Mór, Uj-Szt-Annán: Orth János, Ó-Szt-Annán: Varjassy János, F-Varsádon: Csepregy György, Szent-Mártonban: Hunyadi János, Ottlakán: Bolyos József, Zimándközön: Simon Jenő, Eleken: Wittman János, Almás-Kamaráson: Csizy Ignác, Kisjenőn: Ullrich Antal, Zarádon: Kralicz Gyula, Nagy-Zerinden: Balogh István, Csermőn: Mauró József, Székudvaron: Senk Ferencz, Gyula-Varsádon: Sternthal Adolf, Borosjenőn: Fejér György, Buttyinban: Simay János, Alcsillen: Institoris Gyula, Borossebésen: Rázel István, Jószáshelyen: Borsos Lajos, Nagy-Halmágyon: Nemess Zoltán és Csucsón: Borsos Géza lesznek a választási elnökök.

Mintán a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve hitelesített, elnöklő főispán az ülést berekesztette.

Az aradi vízvezeték.

— Albizottsági jelentés. —

(Vége.)

Tekintve már most, hogy a mérnöki hivatal időközben tett tanulmányai nyomán megbizonyosodott arról, hogy városunknak azon az egész területén, melyre a csatornahálózat ki fog terjedni, a mellékvezetékek kellő esésének megakadályozása nagy nehézségeket okozhat igen mély fekvésű telkek csak épen kivételesen fordulhatnak elő: egyik-másik ejector-állomásnak, s az ehhez vezető csővonalaknak mélyebbre helyezése által, amit a váltakozók teljesíteni kötelesek lesznek, minden nagyobb bajnak elejét lehet venni, s az u. n. házi-ejectorok alkalmazása vagy épen nem, vagy alig néhány esetben lesz szükséges.

Egyébiránt a házi-ejector nem oly szerkesztett készülék, amelyet az angol vállalkozóktól kellene vennünk, vagy amely sok kiadásba kerülne. Nem valami komplikált szerkezettel bír az, — s lesz itt Aradon is elég ügyes iparos, aki azt elkészítheti, amiként erre nézve a vállalkozók maguk felvilágosítottak minket.

De ha Angolországból hozatjuk is azokat: egy drb, az ottan fizetendő 6 sterlingnek megfelelőleg, a hozatali költséggel, vámmal és az ágióval együtt 80—85 frtnál többre nem fog kerülni.

Az egyes házaknál szükséges munkák költségeit nem lehet egészen egyforma számítás alá vonni. Első sorban ugyanis a csővezetékeknek ahány ház, annyiféle hosszúsága lesz ahhoz képest, ahogyan az árnyékszék, a kiöntők, a fürdők a háznak az utcához közelebb vagy távolabb tekvő részébe esnek. Hozzávetőlegesen egy méter köbanyag vagy vascsővezeték, elhelyezéssel együtt 5 frtnál többre nem igen fog kerülni; ha csak rendkívüli nehézségek, s e miatt például sok feltörésnek a szüksége nem merül fel.

A closetek, kiöntők, fürdők a céljuk és a követelményeknek megfelelőleg, de felesleges cifraságok nélkül — kevés pénzből is kikérülnek. Da ha valaki ilyen dolgoknál a fényezésre is ad valamit, azt bizony többé-kevésbé drágán megfizetnie.

Külön kiadásokat vonna maga után az is, ha a closeteket máshová helyezik át, mint ahol a mostani árnyékszék vannak.

Egyszóval minden háznál a telek fekvésén kívül még számtalan egyéb mellékkörülmény forog fenn, s ahány ház, s amilyen minden háztulajdonosnak külön-külön az izlési és anyagi tehetsége — annyiféle módon, több vagy kevesebb költséggel lehet létrehozni a házaknak az utcai csatornavonalakkal való összeköttetését, s létesíteni a házakban e miatt szükséges átalakításokat és berendezéseket.

Vagyis ha megakarjuk tudni, hogy bizonyos egyes házaknál ily czímen mily kiadások merülnek fel, — mindegyikre külön-külön el kell a költségvetést és a terhet, és pedig nemcsak a helyi viszonyokat, hanem a háztulajdonos izlésének követelményeit is számba véve, készíteni. Megjegyezhető azonban, hogy oly házaknál, amelyekben az árnyékszéknel vas- vagy köbanyagból készítvék a levezető csövek: jelentékenyebb megtakarítás fog előfordulni.

Ily költségvetések és tervek elkészítésére a tisztelettel alólírott albizottság nem vállalkozhatik. A főmérnök ur külön fog e részben több egyes házakra vonatkozólag a tekintetes Bizottságnak jelentést tenni.

Ugy hisszük, hogy mindazokkal, amiket e jelentésünkben elmondunk — sikerült teljes felvilágosítást nyújtani azokra a kérdésekre nézve, melyeknek most már végleges megoldása előtt áll városunk közönsége.

Az itt benyújtott szerződési szabályrendeleti javaslatokat, a tervezett munkákra nézve támasztható műszaki követelményeknek a város érdekei minden tekintetben való megóvásának és helyi viszonyoknak szem előtt tartásával dolgoztuk ki s így jó lélekkel ajánljuk azoknak elfogadását.

De ajánljuk különösen azt is, hogy a vízvezeték és a csatornázás létesítésének kérdése semmi esetre sem külön választva, hanem együttesen nyerjen megoldást; amiként városunk közönségének már több ízben kifejezett óhaja is. Ha e két kérdést elszakítjuk egymástól, a városunk jövő fejlődésére egyaránt nagy fontosságu vízvezetékéből, meg csatornázásból sem lesz — csak beláthatatlan idők múlva is valami.

Már pedig egészségügyi viszonyaink állapota, városunk halandósági statistikája igen erős emlékeztetőül szolgálnak, hogy nincs sok elvesztegetni való időnk.

Klub-élet.

— A szezonról. —

— Boldog északi sarkiak! Náluk egy éj hat hónapig tart, — mondá a napokban egy hajnalban hazakullogó hiva a „csöndes” bibliának.

Nos, hát mi is közeledünk az északi éjszakához. A klubok lámpái alatt megelégnék a zöld asztal, kergetik a huszonegyest, kontrázzák a felvétőt és blindelik a kunsztot.

En tudom, kik örülnek legjobban a kasszinóválságnak.

Az asszonyok...

Pedig az aradi klub-élet nem veszedelmes. A kaszinó és egyéb egyesületek nem hirhedtek, s mi kártya-életünk nem pusztító, hanem azért klubjainkra még sem mondják, hogy elhanyagolják.

Asszonyok ennek a megmondható, mert asszonyoknak riválisa a klub. Senkire sem tud az asszony olyan féltékeny lenni, mint a klubra, hiszen a férj idejét felesége s a klub között

TÁRCZA.

— Deczember 4. —

Rotter-emlék.

A Retter-hangverseny alkalmából.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Huszonkét hónapja mult el, hogy jó Rotter bácsit utolsó útjában elkísértük és ez idő alatt nem hogy elfelejtettük volna a jó öreg urat, hanem ellenkezőleg azon egyetlen vágy és kívánság osztkél, hogy szeretettel áldozunk annak az emlékének, ki idegen születésű létere 50 esztendeig kiapadhatatlan nyájasságával és szeretetével ápolta és nevelte kicsinyeinket.

Még magyar embertől és érdemszámba vesszük, ha 50 esztendőt tölt a nevelés tanításának kevés rózsával, de annál több tuskóval diszljó mezején. Epp azért mi is elismerésünket fejezzük ki most is, hogy egy nem magyar származásu ember, ki talán hazájában könnyebben megélhetett volna, idejőn Magyarországra, megtanulja nyelvünket, hogy a négy folyó mentében, a kettős kereszt árnyában taníthassa a magyar gyermekeket! A ki egy nemzetet annyira szeret, hogy annak kedvéért nyelvét megtanulja, régi szokásait elhagyja, és az új választott haza nyelvét és szokásait veszi fel, az az ember a mi em-

berünk, az a mi jó barátunk, ezt tehát szeretjük.

Ilyen jó barátunk volt nekünk magyaroknak, és különösen nekünk aradiaknak a megboldogult öreg ur. Olmütztől nem messze, Rohle nevű falucskában született 1818. május 18-án. Tanulmányait, amennyit Rohle adhatott, Rohleban végezte, a többit pedig Olmützben. 17 éves korában már okleveles tanító volt, de csak hat évig oltotta a kis háznak gyermekekbe az ábécé és egyszerű ismeretét és fellelkesülve a magyar hősök és dalosok legendáitól, eljött Magyarországra és nevelő lett Fejérmegyében; alig volt itt azonban néhány hónapig, földije és barátja, Hampl kereskedelmi intézet-tulajdonos magához edesgette és Rotter letette az akkori divat szerint a kereskedelmi iskolai professurát és Hampl iskolájában talált alkalmazást. Nyolcz évig volt Hamplnál és ez idő alatt megismerkedett a Pesten tanuló aradi kereskedő fiuk szüleivel és azok addig és annyit beszéltek a kitünő tanár és kitünő férfiú hírnevében álló Rotternek, hogy ez épp a szabadságharc kitűzése előtt néhány hónappal lejő Aradra és megnyitja iskoláját az ekkor oly híres bárány — a mostani Petőfi-utcában, a még híresebb Salbeck, jelenleg Grünbergerek házában.

A radnai bucsura nem igen tódulnak

jobban az emberek, mint amiként tódultak Rotter János kereskedelmi „tanodájába.” Egész forradalmat idézett elő ez iskola megnyitása, Arad, Temes, Torontál, Krassó kereskedői megváltó gyanánt üdvözölték Rottert és nem volt az a kincs, amit meg ne adtak volna, csak hogy gyermekeiket maguk közelében, vagy mint az immár boldog aradiak maguk mellett, otthon taníttassák.

A nagy öröm, a nagy készülődés azonban egyelőre zátonyra jutott. Az öröm aggodalomra, a készülődés pihenésre változott. Alig hogy elhaugzott Petőfi „Talpra magyar”-ja, Rotter iskolája is becsukódott. A csendes muzsákat a zajos Mars váltotta föl. És Rotter, minekutána Magyarországot új hazájává fogadta, tehát új hazájának szentelte szolgálatait.

Minekutána jól tudott számolni és akkortáiban az első és egyetlen tekintély volt a könyvvezetés terén, az V-ik hadtest főszámvévőjévé neveztetett ki főhadnagyi ranggal. E minőségében tett szolgálatait, bár később az iskola-engedély megadásánál kifogásolták, komolyabb nehézségeket azonban még sem szenvedett.

A szabadságharc lezajlásával Rotter nagyon természetesen az ő kedves Aradjára jött vissza és a nagyváradi helytartótanács engedélyével, az aradi kereskedők közbenjárására

osztja meg. S ha téli estenden; lámpagyújtás előtt kerevetre veti magát az asszonyka, és így magában, elhagyatva álmélkodik az ő házasságának boldogsága felett, akkor eszébe jutnak leányos ábrándjai.

Ez hát az álmodott boldogság? Ez hát a remélt tündéri jövő? A férj kijön hivatalából, neki szórakozásra van szüksége s ezt a szórakozást nem a feleség oldalán leli — mert nem ott keresi, hanem a klubban!

A fiatal asszony, kinek a dédelgés, a szeretkezés elme, elhanyagolva éri magát. A férj nem vele foglalkozik, hanem a klubbal. Csoda-e hát, ha az asszonyok veszedelmes ellensége: az unalom, rossz gondolatra viszi őket s ha a klub hősei rendesen szarvakat viselnek? Csoda-e hát, ha férjnek, ki szerencséjével játszik, nincs szerencséje a szerelében? Hiszen egyik szerencsével játsza el a másikat!

A házasság is kártyavár. Szüntelen rakogásd, szüntelen pótolgásd, különben összedül s legkönyebben dönti össze e kártyavárat a kártya! A férj összenyeri a világ minden kincsét, de elveszti egyetlen kincsét: nejét!

Egy nagyon is szeretetre méltó asszony mondá:

— En férjemre nézve csak koszt-, kvártélyadó vagyok. Elsején kifizeti a havi pénzt, s aztán haza jár étkezni s aludni. Az idejét a klubban tölti, szabad idejét pedig a hivatalban...

Csoda-e hát, ha e szánandó asszony a hitvesi kötelesség alatt nem ért egyebet, mint megfőzni az étket és rendben tartani a lakást?

Egy csinos leánykát interpelláltam meg, hogy mily nagy szive lehet neki, hogy annyi sok az udvarlója.

— Engedelmet kérek — felelé — nekem csak egy udvarlóm van!

— S ez?

— A vivó klub!

A klubban általában ellenzéki politikát üzenek, tudniillik ellenzik az asszonypolitika elvét: az otthonmaradást! Az asszony meg szabadelvű politikát üz, tudniillik, hogy minden szaba!

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhoz hordva:		szetküldve:	
Egész évre	12 frt — kr.	Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.	Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.	Egy óra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egyházig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 769.4 mm., délután 2 órakor 769.6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° — 5.5, dél-

után 2 órakor 0° + 1.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DN. 4. délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel derült, délután felderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter hó.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Deczember 4. —

Éjjeli fagy.

HIREK.

Deczember 4. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Borbála. — Protestáns naptár: Borbála. — Görög-keleti naptár (november 22.): Fil. Apf. — A nap két 7 óra 32 perczkor, nyugszik 4 óra 9 perczkor.

Deczember 5. Hétfő. Róm. kath. naptár Szabasz. — Protestáns naptár: Szabasz. — Görög-keleti naptár (november 23.): Amfilok. — A nap két 7 óra 33 perczkor, nyugszik 4 óra 8 perczkor.

Külföldi hírek: Kormányzat nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. Földrajz.

Deczember 4. A polgári leányiskola Rotter-estélye a Krispin-teremben.

Deczember 5. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Deczember 8. Az aradi ipar és népbank közgyűlése új részvények kibocsátása tárgyában.

Deczember 8. Szabadkai lón hangversenye a Krispin-teremben délután 5 órakor.

Deczember 10. Felolvasó- és tánczenetély a szabadságharcsi ereklyemúzeum javára.

Deczember 12. Dohánybevételek Aradon február 18-ig.

Deczember 17. Tánczenetély a várbeli kaszinóban, hangversenyyel egybekötve.

Deczember 18. Az aradi kaszinó közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Deczember 18. Városi képviselők választása.

Deczember 21. A kereskedelmi és iparkamara tagjainak választása a városházán.

Deczember 29. A Barabás-Baráth sajtóper tárgyalása. Január 7. A „Maros“ evezős-egylet fényes bálja a Fehér Keresztben.

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (főut 6. szám, Ottrubay-ház).

— Személyi hír. Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester Szegedre utazott, hol részt vesz a szárazteri véleményező bizottság ma megtartandó ülésén.

— A hivatalos lapból. A király, ahnenburgi Bolfras Arthur altábornagynak, Ő Felsége főhadsegédének és a katonai iroda főnökének, jelenlegi szolgálati állomásán teljesített jeles szolgálata elismerésül, a Szent István-rend központosított díjmentesen adományozta.

— József főherceg pénteken, folyó hó 9-én érkezik kisjenői birtokára a fiatal főhercegekkel együtt. A magas vendégek Kétegyháza felől érkeznek, hol Szathmáry Gyula alispán fogja őket fogadni. A főherceg vadászataira a megyéből Fábrián

László főispán és Ormos Péter királyi tanácsos, nyugalmazott alispán is hivatalosak. Mint halljuk, a főherceg nagyobb társasággal érkezik s vaddus birtokain ez alkalommal nyolcz napot szándékozik tölteni.

— A hercegprímás pásztorlevele. Vaszary Kolos hercegprímás kiadta XXIII. számú körlevelét. A körlevél élén a S. R. kongregációnak két dekretuma van közölve a Kihánában és Indiában nitünkért vértanu halállal elvezetett hósi missionáriusnak szenté avatási ügyében. Ezt követőleg a tanítói nyugdíjtörvény végrehajtása ügyében kiadott miniszteri utasítás közöltetik, melyet a kath. tanítók orsz. segélyalapja központi bizottságának közgyűléséről felvett jegyzőkönyv követ, míg végül személyváltozások és pályázatok vannak közölve.

— Waldstädten János báró tábornagya, hadtestparancsnoknak Ő felsége az I. oszt. vaszkorona-rendet adományozta. A magas kitüntetéshez Arad háziezredének tisztikara is melegen garatulált.

— Zene a jégen. A jégsezont ma délután fél 3 órakor nyitja meg ünnepélyesen az aradi korcsolyázó egylet. A városligeti tó szilárd, tükörsíma jégpánczélja be fog népesülni teljesen. A jégpályán délután 5 óráig a 33-ik gyalogezred zenekara hangversenyez. Belépő díj nézőknek és nem tagoknak 30 kr. A tegnapra hirdetett zenés megnyitó azon okból maradt el, mert a várban tisztibanketten volt a zenekar elfoglalva. A közönség azonban nem tudott erről semmit s igen nagy számban vonult ki a városligeti korcsolyázó-pályára, s ezt nem is bánta meg. Szép számmal voltak képviselve Arad szépei, s a frissen gyalult jégpálya, s a vidám társaság elfeledtette velük a hiányzó zenét. Azzal biztatgatták egymást: majd holnap. Igen ám, ha kedvez az idő!...

— Felhívás a háztulajdonosokhoz. Aradváros tanácsa felhívja azon háztulajdonosokat, kik házbérvédelmi vallomásaikat még nem adták be, hogy a nekik vevény mellett kézbesített házbérvédelmi vallomást szabályszerűen kitöltve és a lakók által is aláírva, legkésőbb folyó évi deczember hó 8-ig a saját érdekükben beadják, mert mulasztás esetén 5—50 frtig terjedhető bírsággal fognak sújtatni.

— A kolerás beteg. Szentmártony Béla, az aradi barakkórház legújabb lakója, már teljesen jól éri magát. Az orvosok konstatálták rajta, hogy nem kolerában betegedett meg, hanem súlyos szivbaja van, mely megakadályozta a rendes vérkeringést. A beteget ma-holnap már lakásán fogják gyógykezelnéi.

megnyitotta újból az iskoláját. Mint az imént is mondtam, a tanulók árja lepte el az iskolát. Boldog volt, a ki Rotterhez járhatott, a ki Rotterhez adhatta fiát. Az Andrienyiak, Dományiak, Tedeschiek kedvenc iskolája lett. Nincs Aradon és a messze vidéken kereskedő, a ki nem Rotternál végzett volna.

Azonban, mint mindennek, úgy a kereskedelmi „tanoda“-nak is csak bizonyos ideig volt virágzása; a realis irány felülkerelkedésével a kereskedelmi irány vesztett hiteléből, tekintélyéből. Könyvvezetés és stilisztika, számtan és áruisme már kevés volt az új idők emberének. Több kellett. Tágabb alapokra akarták a kereskedők nevelését is fektetni. Ezen óhaj szülte a realiskolákat. Hogy Rotter az ő iskoláját továbbra is fenntarthassa, vagyis realiskolává átalakított kereskedelmi iskoláját fenntarthassa, ahhoz volt a föltétel kötve, hogy ha alreál iskolát akar tartani, akkor az alreáltanári vizsgálatot kell letennie; ha pedig főreáliskola-tulajdonos akar lenni, akkor tessék a főreáltanári képesítőt letenni. A helyi körülmények egyelőre megelégedtek alreállal is. Rotter tehát 1864-ben letette az alreáliskolai képesítő vizsgálatot a mennyiségtanból, földrajzból és történelemből. Alreáliskolája épp 13 esztendeig állott fenn és a 13-ik esztendő után megszűnt, mert az időközben Aradon megnyílt állami főreális-

kolának ez évben már a IV-ik osztálya is megnyílt.

Rotter alreáliskolája épp úgy, mint kereskedelmi iskolája a lehető legjobb hírnévnek örvendett. Ha valaki Rotter iskolájából a bécsi kereskedelmi iskolába, vagy mint ma szeretik mondani, a kereskedelmi akadémiába ment, annak minden fölveteli vizsgálatot elengedtek.

A Rotter név Bécs kereskedelmi akadémiájánál nagy értékben volt. Nem kevésbé derék nevet szerzett magának real iskolai növendékeivel. A kik Budára, Pestre, Szegedre vagy Temesvárra mentek, azok kevés, elenyésző költséggel mind jól végeztek és Rotter tanítványai közül százával ülnek a mérnöki és államhivatali székek.

Mikor a realiskoláját beszüntette, élvezhette volna a „dolce far niente“-t, a boldog semmittevést, hiszen igazat szólva, rászolgált. Idősebb volt az ötvennél, jó benne a 60-as ciklusban, de ő nem tudott nem dolgozni, ő talán meghalt volna, ha neki nem lehetett volna dolgoznia. Dolgozni akart, még pedig a megszokott irányban és téren. Tanítani és tanítani; ez volt az ő eleme. A város Iskolaszéke a tisztos pátriárkát beválasztotta a felső leányiskolai tantestületbe.

Ekkor fejlődött ki Rotter esztetikája és szeretetre méltósága a lehető legszelbben.

Mint egy földre szállott jóságos urhoz, akként huzódtak ragaszkodtak hozzá a kis leánykák, mindenki akart neki kedveskedni; mindenki iparkodott nehéz munkáját egy boldog mosolylyal, egy hálás szóval megköszönni és a 70 éves agnak peroznek tetszetek az órák, melyeket az iskolában töltött.

De nem csak az ártatlan kis leánykák, hanem maguk a kollégák is véghetetlenül örültek, hogy annyi tapasztalattal és ismerettel megáldott ember van közöttük, kinek véleménye, szava minden kételyt eloszlat; kinek bölcsesége minden nehézséget eltávolíthat; szóval kinek hosszú évek alatt gyűjtött tudásának segítségével a „felső leányiskola“-nak áldásává válik.

Azza is lett. Mig élt, csak előzékenység és szeretet övezte minden oldalról. De nem is csuda. Mikor egész Aradon nincsen ház, nincsen család, szegény épp úgy mint gazdag, kinek egyik-másik csemetéjét itt vagy amott ne tanította volna.

Még ő Felsége figyelmét is ráfordították az öreg urra. Ő Felsége a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki körülbelül két évvel halála előtt. A rad városa és polgártársai részéről mindazon kitüntetésekben részesült, melyek egy város, egy közönség részéről élvezhetők.

Mert arról van szó, hogy ennek a jó öreg aradi polgárnak, ki az aradi polgári leányis-

— **Hány embert oltottak be himlő ellen?** Az aradi kerületi orvosok nagy munkát végeztek 1891. október 1-től 1892. szeptember 30-ig. Ezen idő alatt ugyanis az I. kerületben T i s c h Mór dr. 358 fi és 102 nő, összesen 469 egyént, a II. kerületben Ö t t v ö s Dániel dr. 246 fi és 204 nő, összesen 450 egyént, a III. kerületben L e i t n e r Ernő dr. 307 fi és 387 nő, összesen 694 egyént és a IV. kerületben H o r v á t h János dr. 306 fi és 252 nő, összesen 558 egyént oltottak be himlő ellen. Beoltatott tehát a város területén 2171 egyén, kik közül újraoltatott 1204 és 957 első oltású gyermek.

— **A kolera-barak.** A drezdai tanács átiratot intézett Aradváros tanácsához, melyben a megrendelt aczél-barakra vonatkozólag nyilatkozik. Azt írják, hogy az ő barakjuk teljesen megegyezik városunkéval. A tanács az átiratot tudomásul vette, s egyben egy bizottságot is nevezett ki a megérkezendő aczél-barak átvételére. A bizottság tagjai: V i r á g h Lajos főmérnök, P o s g a y Lajos dr. főorvos, M i l l i g József és G r e i n e r Károly.

— **Közigazgatási bizottsági ülések.** Arad-megye és város közigazgatási bizottságai f. hó 7-én tartják meg december havi rendes üléseiket. A megyénél d. e. 9, a városnál pedig d. u. 4 órakor veszi kezdetét az ülés, melyre a bizottságok tagjait e helyen is figyelmeztetjük.

— **Egy új alapító.** Az aradvárosi kereskedelmi akadémia dísztermében tudvalevőleg három fekete márványtábla őrzi az utókor részére a kereskedelmi akadémia kegyes alapítóinak neveit. E névsor most egygyel gazdagabb lett. Tegnap vésetett be örök emlékül T e l e t s á n Sándor érdemes polgármesternek neve, a ki szintén belépett a kereskedelmi akadémia alapítóinak sorába.

— **A nőegylet kegyelele.** Az aradi polgári jótékony nőegylet kegyelele jeléül elkészítette egyik buzgó munkás tagja, P á l f f y n ő szül. Kishalmi Klementine életnagyságu arczképét, melyet saját lokalitásukban fognak elhelyezni. A kép már elkészült. Platin-nyomatú élet nagyságu fénykép, pompás kivitelben, a mely hüen visszaadja a jóságos urnő minden vonását. Ott láthatni Hoffmann kirakatában. Nagy dicséretére válik K l a p o k Alajos helybeli jónevű, fiatal fényképésznek, kinek műtermében a valóban sikerült kép a fényképészet legújabb vívmányainak segélyével készült.

— **A honvédség köréből.** V ö r ö s Tibor honvédszázados Zomborból Aradra, G r ü n v a l d Lajos honvédhadnagy pedig Aradról Lugosra helyeztetett át.

— **Mészárszék a szabadban.** P á l f i Ede és társai a szabadban való husárlást kérvé-

kola tanárkarának első halottja, emléket állításnak egy szerény alapítvány alakjában, melynek kamatait rendszeren szegénysorsú leánykáknak adnak oda pályázat útján és azt addig bírnák, míg tanulmányaikat az aradi polgári leányiskolában be nem végeznék.

A tantestület ezen szép lélekre valló és nemes gondolkodást eláruló indítványát először is a boldogultnak immár szereplő nagyocsa tanítványainak mondotta el. A kedves hölgyek a lehető legkétségesebben ajánlották föl közreműködésüket, csak hogy az ő szeretetreméltóságukkal ők is gyarapíthassák azon összeget, mely Rotter bácsi nevéhez fűzve a szegény leánykák taníttatását fogja megkönnyíteni.

Nagyon hisszük, hogy a ma megtartandó hangverseny ismét egy szép bizonyosságot tesz arról, hogy Arad városa mindig kegyeletes lesz azok iránt, kik örömeiket és boldogságukat gyermekeik nevelése és tanítása által elősegítették.

Adja Isten, hogy a Rotter-alapítvány a folyton gyarapodó adakozásokkal és jövedelmekkel oly tékévé szaporodjék, hogy minél több gyermek áldhassa a hamvaiban porló Rotter emléket.

Da Uvis.

nyezték. A kapitányi hivatal ez ügyben oda nyilatkozott, hogy az elárúsítandó husneműekbe a füstölt husok is beleveendő, s ezeknek elárúsítására vonatkozólag is érvényesíteni kell a szabályrendeletet, miután a füstölt husok kezelése is nagy tisztaságot követel. Az ügy a közgyűlés előtt fog végleges eldöntés alá kerülni.

— **Az aradi kereskedelmi és iparkamara** holnap, hétfőn délután 5 órakor teljes ülést tart, melyre az érdekeltek figyelmét ismételtén felhívjuk.

— **Erdélyi Náci szegedi híres zenekara** a „Fehér Kereszt”-ben ma este belépti díj nélküli hangversenyt tart R á c z Gyula vezetése mellett.

— **Haldokló utas.** F a r k a s Gyula dr. kir. alügyész kocsisához Temesvárról gyalogszerrel érkezett meg tegnapelőtt éjjel Aradra J u h á s z István nevű ismerőse és szállást kért az istállóban. A vendég éjjel beteg lett s mire a kórházba akarták szállítani, utközben meghalt.

— **A legifjabb város.** Tudvalevő, hogy B é k é s - C s a b a és O r o s h á z a állandó és folytonos vitakérdésekben voltak egymással a fölött a kérdés fölött, hogy melyik a legnagyobb — falu Magyarországon. Ez a vitakérdés, ugy látszik, nem sokára véget fog érni, mert Békés-Csabán most komoly mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy letéve a „nagyközség” címét és rangját, Békés-Csaba rendezett tanácsú város legyen. Ebben az ügyben már előkészítő bizottság is alakult, amely legközelebb ülést is tartott. Az ülésen elhatározták, hogy az eszme népszerűsítése érdekében egy tájékoztató és részletes, kimerítő adatokban bővelkedő füzetet adnak ki, amelynek szerkesztésével Z s i l i n s z k y Endre drt, H a a n Bélát és F á y Samu drt bízták meg.

— **A megvilágított Baross-park.** A Baross-parkban nemsokára létesülni fog a rég óhajtott légszuszívítás. Az erre vonatkozó ügyiratokat tegnap tárgyalta a tanács, s azoknak a közgyűlés elé terjesztését határozta el.

— **Körorvos-választás.** Berzova községben a S z é k e l y Albert dr. elhalálzásával megüresedett körorvosi állást f. hó 12-én fogják választás útján betölteni. A választás d. e. 9 órakor lesz az ottani körjegyzőség hivatalos helyiségében.

— **A gőzgepezelők és kazánfűtők** aradi vizsgáló bizottságánál a f. évi december havi vizsgálatok a rendes határidőre eső ünnepnap miatt december hó 15-én fognak megtartatni. Jelenkezni lehet 14-én déli 12 óráig az arad-megyei államépítészeti hivatalnál.

— **A leégett tanya.** A leégett városi tanya felépítésére árlejtést tartott a gazdasági szék. A kikiáltási ár 1376 frt 86 kr. volt, s a jelkezők közül H a c k Frigyes ajánlata volt a legkedvezőbb, ki a kikiáltási ár 5%-át, tehát körülbelül 65 frtot engedett el. Eme ajánlat az ásmunkákra vonatkozik, miután csak azoknak elkészítése vált szükségessé. Az árlejtés eredményét tegnap hagyta helyben a tanács.

— **Katonabandák reformja.** A katonaságnál az olasz zenét akarják behozni. A tervet Albrecht főherczeg is támogatja. E szerint az eddigi költséges zenekarok helyett minden önálló zászlóalj külön zenekart, ugynevezett fanfarezenét kapna. E zenekar 16-16 emberből állana, csupa pisztonokkal. Igaz, hogy nem oly szép, mint egy teljes zenekar, de a czélnak teljesen megfelelő, harcias, messzehangzó s a mellett az eddigi zenészlétszámból 3-4 ezer erőteljes fiatal embert szabadít fel a katonai szolgálatra. Az eddigi zenekarok — ha korlátoltabb számban is — megmaradhatnának, mint hangverseny zenekarok. A bécsi 60. számú gyalogezrednek már van egy fanfare-zenekara, mely legközelebb be fogja magát mutatni Albrecht főherczeg és a hadügyminiszter előtt.

— **Egy szál kötél miatt.** D a v i d o v i c s Izidornál köteleket téteményezett le H a n s z s i l d János. Eddig helyén van a dolog. De mikor másnap elment a kötelekért, nem kapta mind vissza. Természetesen ütött pokoli zajt, sőt rendőri beavatkozást is aranzsirozott. Az Arpád-térről be is léptetett Davidovichhoz a rend egyik éber őre; ez azonban fölösleges-

nek tartotta a rendőr jelenlétét s amellet, hogy legazemberezte, még kézzelfogható fumiállással is fenyegette a hivatalos közeget. Az elsőfoku bíróság ezért Davidovicsot 30 frt pénzbírságra ítélte. Felebbezését tegnap döntötte el a tanács. A büntetés alól felmentetett, de ellenében — saját kérelmére — a fegyelmi eljárást rendelte el, s ennek fogamatba vételével a főkapitányi hivatalt bízták meg. S mindez egy szál kötél miatt történik.

— **Kolerahírek.** T e m e s m e g y é b e n Szakállháza és Jaszenova községekben a kolerajárvány teljes megszűnése hivatalosan konstátálva lett s a zár alól tegnap mindkét község feloldatott. — K r a s s ó - S z ö r é n y m e g y é n e k Orsova községében mult hó végén egy cigány koleraagnus tünetek közt megbetegedett, s rövid idő alatt meg is halt. Ugyazintén Lugoson, hol a legutóbbi vásár alkalmával egy temesvári illetőségű egyént ragadtott el a járvány. Mindkét helyen megtették a szükséges óvintézkedéseket.

— **Felebbező czipészek.** Az aradi czipészek szakegylete a hatósághoz szabályrendeletet nyújtott be, melynek egyes paragrafusait a miniszterium módosította. R a d á c s y Ferencz elnökük ez ügyben összehívta a közgyűlést, és a módosított szabályrendeleteket elfogadtatta. Most az egylet tagjainak egy frakciója kérvénnyel fordult a tanácshoz, melyben a közgyűlést összehívó Radacsy eljárását jogtalannak mondja. A gyűlés pedig G r e e n Nándor rendőrtiszt jelenlétében a legnagyobb rendben folyt le, s épen ezekből a tanács a kérvénynek helyt nem adott, s a módosított szabályrendeleteket fel fogja küldeni a miniszteriumnak.

— **Leányrablás.** Murány községhől írják nekünk, hogy ott az elmúlt napokban vakmerő leányrablást követett el fényes nappal R a d u t e n i s z i e Száva murányi oláh ficsor. Ugyanis egy ottani jómódu földésznek 14 éves kis leánya áldogált künn az utcán, mikor Raduteniszie Száva kocsiával arra hajtaltott; feltűnt neki a fiatal leány szép fekete szeme és üde, piros arca. Az oláh ficsor megállította kocsiját és leszállott, hogy jobban beletekinthesen azokba a mélységes szemekbe. Mig így a leány nézésébe elmerült, az a gondolat érelődött meg benne, hogy ő neki a leányt mindenáron birnia kell. Gyorsan felkapta és kocsijára tette a leányt, s örült hajtásban az erdőbe vitte, hol a leányt lelövésse fenyegette, ha szökési szándékát csak meg is kísérelné. Mikor a vakmerő leányrabló zsákmányával az erdőben biztonságba érezte magát, elővette fegyverét, megtöltötte s ugy kényszerítette a halálra remült leánykát. De nem sokáig mulathatott az erdőben, mert a csendőrség kipuhította és vasra verve szállította a törvényszék fogházába.

— **Nyakas svábok.** B u r g e r János glogováci polgár a mult aradi hetivásár alkalmával, kocsin ülve találkozott szintén kucsirozó földijével, K e l l e r Antallal. Burger odakiáltott Kellernek, hogy térjen ki, de hát a szó csak nem használt. Keller egyenest Burger kocsijába hajtott, de a saját vesztére, mert az ő szekerének a löcse tört el. Efelett aztán összeveszték. Eleinte szóval, majd Keller az ostort kezdte hivatászerűleg kezelni. Burger védte magát s a vége az lett a dolognak, hogy csunya összeverekedtek. A harc az adáz hevében még Kellernek az apja is vészemet kapott, s ő is neki látott a szegény Burger érdekeléséhez. Az első bíróság mindhármukat 10-10 frt pénzbírság, esetleg 24 órai lezárásra, mint főbüntetésre s azonfelül 24 órára ítélte. A tanács azonban Burger büntetését — tekintve azt, hogy ő sem a löcse eltörésének voltaképeni oka, sem pedig a verekedésnek kezdeményezője nem volt — 2 frtra szállította le. A másik kettőnek büntetése helyben lett hagyva.

— **Felhívás.** Az aradi ipartestület kebelében az 184. XVII. t.-cz. 141. §-a alapján szervezett b é k é l t e t ő b i z o t t s á g segédtagjainak és pedig 30 rendes és 15 póttagnak a békéltető bizottság alapszabályai 3. és következő §§-ai értelmében, — valamint az 1891. XIV. t.-cz. 63. §-a alapján szervezett ipartestületi betegsegélyező pénztár közgyűlési kiküldöttjeinek és pedig 200 kiküldöttnek a betegsegélyező pénztári alapszabályok 27. §-a értelmében az Aradon ipartestületbe kebelezett munkaadóknál foglalkozásban lévő kézműiparossegédek kebeléből leendő megválasztása czéljából hétfőn, f. évi d e c e m b e r 26-án, délelőtt tíz órakor az ipartestületi ház emeleti nagytermében választó-gyűlés fog

tartatni, melyre a fenthivatolt törvény- és alapszabályi §§-ok értelmében a gyűlésen résztvenni jogosult iparossegédekét ezennel meghívom. A szavazóképes segédek jegyzéke december 18-ig az ipartestület nyilvántartási irodájában betekinthezős akinek neve netalán abból kimaradt volna, felvételét a mondott napig írásban kérelmezheti. A szavazásban csakis ipartestületi tagnál munkában álló iparossegéd, egyszersmind betegsegélyező pénztári tag vehetvén részt, a gyűlésen megjelenők vagy munkakönyvvel, vagy betegsegélyező pénztári tagkönyvecskével, vagy pedig az ipartestület irodája által kiszolgáltatandó igazoló jeggyel kell, hogy magukat ellássák. Aradon, 1892. december 3-án. Green Nándor, iparhatósági biztos, mint a békéltető bizottság elnöke.

— **Gyermekgyilkosság.** Tornyai levelezőnk írja: Egy ember e hét elején a templomból jövet, egy, a bíróhoz címzett levelet talált, melynek írója figyelmezteti a hatóságot, hogy Izsa k Emma tornyai leány gyermekét megfojtotta. A feljelentés folytán megtartott orvosrendőri vizsgálat során kiderült, hogy a gyermek 7—8 hónapos lehetett. A leány tagadja tettét. A nyomozás alkalmával azonban a pernyébe elásva megtalálták a csecsemőt. A leányt letartóztatták s a battonyai bírósághoz kísérték.

— **Tetteszallítvány.** Az aradi rendőrségnek szállítványára érkezett tegnap. Szűcs Demeternek hívják s a szappangyári betöréses lopás tette, a ki igen jeles firma, a mennyiben utonállás és rablógyilkosságért 12 évig tiltott Illaván, Beismerésben van, mert azt mondja, hogy úgyis tudja, hogy soha életében nem lesz többé szabad. A szappangyári betörést Halász Jánossal követte el kompániában, miután mind a ketten kisütötték, hogy bajos a szegény embernek becsülettel megélni. Szücsöt, mint egy kisebb temesvári ékszerlopás tettesét is körözik. A vizsgálat folyik.

— **Állásuktól elmozdított községi előljárók.** Temes vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya Ferenczy Sándor bavianistai körorvost és Ivackovicz Szvetozár deliblati közs. bírót hivatalvesztéssel büntette.

— **Értesítés.** Az „Aradi Torna Egyesület” ruhatárában a régi tagoktól megmaradt tornaruhák, nevezetesen: cipők, ingek, övek és nadrágok a lyceum tornacsarnokában ma d. e. 11 órakor a torna egyesület tagjai számára eladatnak, miről a venni szándékozó tag urakat tisztelettel értesítjük. Aradon, 1892. évi december hó 4-ikén. Dr. Robitsék Agoston elnök. Nagy Sándor titkár-művezető.

— **Kiutasított leány.** Gulácsy Magdolna zsigmondházi leányzó több ízben csavargott s feslett életet élt Aradon. Egy ízben ki is utasították. Visszatért. Tegnap 6 napi fogházra ítélte a kapitány, melynek kitöltése után a város területéről két évre kiutasított.

— **Baleset a kávéházban.** Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délután a Széchenyi-kávéházban. A kassza feletti súlyos falióra, mely gyengén volt megerősítve, lezuhant s a pénztárban ülő leányt fején súlyosan megsebesítette. A sebesültnek Fényes dr. nyújtotta az első segélyt.

— **A negynapos mesterlegény.** Schwaroz Ignác aradi asztalosmester Farkas Gyulát felvette munkára, de iparengedély nélkül. Nem is sokáig ette az ő kenyérét, mert már negyednap faképnél hagyta Farkas és elment a Széchenyi-kávéházba ablakot tisztítani. A kapitány Schwarozot 5 frt, Farkast pedig 3 frt pénzbírságra ítélte. A negynapos legény belenyugodott az ítéletbe, de Schwaroz nem. Felébezett a tanácshoz s azt hozta fel védelméül, hogy úgy — munkakönyv nélkül — szokás a segédek fogadni próbaidőre. A tanácsot azonban ez az épületes szokás nem lágyította meg.

— **Vásárolók figyelme.** Az aradi kapitányi hivatalt értesítették Temesvárról, hogy az ottani Miklós-napi országos vásárt december 15-től 19-ig tartják meg.

— **Ismét ebmérés.** Tegnap délután a Magyar-utca 24. számú házban egy kis fekete eb megmarta Dorogi Juliska 9 éves leánykát. A sérültet Tisch Mór dr. kerületi orvos vette ápolás alá. Az eb állatorvosi megfigyelés alatt áll.

— **Pályázatok.** A budapesti cukorgyár-telepnek ellenőri állás december 20-ig. — A segésvári pénzügyigazgatóságnál II-od oszt. pénzügyi fogalmazói állás 15 nap alatt. — A nagyváradi városi kir. járásbírósnál irnoki állás december 2-ától számított 4 hét alatt. — A kunszt-mártoni kir. járásbírósnál albirói állás 2 hét alatt. — A győri kir. törvényszéknél segédszolgái állás 6 hét alatt. — A maros-újvári kir. főbányahivatal alá tartozó darajdi kir. sóbányahivatalnál 1-ső oszt. bányafelóri állás 3 hét alatt. — Az alsó-kubini kir. járásbírósnál járásbírói állás 2 hét alatt. — A kunszt-mártoni kir. járásbírósnál irnoki állás 4 hét alatt. — A szegedi kir. ítélőtábla kerületében joggyakor-noki állás 15 nap alatt. — A nagyváradi városi kir. járásbírósnál albirói állás 2 hét alatt.

— **x— A vér.** ez a becses életnedv, nagy szerepet játszik az emberi testben, s egész figyelmünket folyvást arra kellene fordítanunk, hogy véruket tisztán tartjuk. Ha bőrünkön kiütések, daganatok, görvélves kelések stb. jelentkeznek, ebből a vér tisztátalanságára, csipősségére következtethetünk, s ez ellen, mint az elért eredmények bizonyítják, a már évek hosszú során át ismert, s a gyógyszer-tárakban dobozonként 70 kr. kapható. Brandt Richard gyógyszerész valódi svájci labdacsoait a legjobb sikerrel használhatjuk. Vigyáznunk kell, ne hogy utánzótt szert kapjunk. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapesten Király-u. 12.

— **x— A haladás mostohál voltak mindedig a vidéki nagyobb városok lakói.** A gőz és a villam a mi időnk áldásos fegyvere, de a vele járó áldásból a vidék vajmi keveset élvezett. Noha az érdeklődésen kívül ezer és ezer politikai és gazdasági érdek fűződik minden nagyobb eseményhez, ekkoráig nem történt gondoskodás, hogy az események híre teljesen megbízható formában és a lehető leg-ridebb idő alatt elérkezzenek az ország minden részébe. A vidék majdnem teljes egy nappal később értesült minden nagyobb eseményről, mint a főváros, majdnem teljes egy nappal elmaradt a világtól. Ezt az egy napot, ezt az elveszett időt szerzi vissza a vidéknek a Pesti Napló, mely december közepétől új alakban, új szervezettel jelenik meg olyképp, hogy estilapját már a déli gyorsvonatok szétvihetik mindenfelé az országra. Egy fél nappal közelebb hozza a „Pesti napló” a vidéket a világhoz, de ezenfelül azon lesz, hogy olyan újságot adjon a közönség kezébe, mely nemcsak a megérkezés idejére, hanem a tartalom gazdagságára és megbízhatóságára is felülmúlja a többi lapokat. Egészen újonnan rendezte be nyomdáját, két hatalmas rotációs gépet állítván fel, melyek nyomják, hajtogatják, felvágják és egyuttal összeenyvezik az egyes lapokat, úgy hogy a pesti minden egyes — 16—24 oldalra terjedő száma — egy-egy füzet lesz, teljesen kimerítő tükre az elmúlt napnak. Kitűnően szervezett szerkesztőség gondoskodik a lap szellemi tartalmáról, nagy és kiváló szakemberekből álló kiadóhivatal intézi a gyors és ügyes expediciót. A szerkesztőség élén a fő-szerkesztő és kiadóhivatalos új. A brányi Kornél országgyűlési képviselő áll, s a felelős szerkesztő Barna Izidor és helyettes szerkesztő Kálnoki Izidor mellett olyan kiváló erőkből összeállított redakció működik, mely már egymagában teljes garancia a lap jeles volta mellett. Örömmel üdvözljük tehát az újonnan szervezett Pesti Naplót, s mikor a vidéki közönségnek is a legmelegebben ajánljuk a lapot, felhívjuk olvasóink figyelmét hirdetési rovatunkra, ahol az előfizetési feltételek olvashatók.

Hymen.

Liptai Béla aradi takarékpénztári hivatalnok jegyet váltott Pokorny Frigyes temesvári magánhivatalnok bájos leányával, Tekla kisasszonnyal.

Stein Zsigmond aradi magánhivatalnok a napokban jegyeste el Orosházán Lichtmann dr. körorvos kedves és bájos leányát, Eteleka kisasszonyt.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi Torna-Egyesület** választmánya 1892. évi november hó 29-én tartotta rendes havi gyűlését, melyen dr. Robitsék Agoston elnöke alatt a választmány tagjai szép számmal voltak jelen. Első sorban felol-

vasta a titkár a tagságra jelentkezettek névsorát, kik közül Lang Miksa, Schuk József, Maresch Alajos, dr. Fényes Béla, Kriván János (gyógyszerész), dr. Káldy Gyula, Eszes Imre, Grószmann Gyula, Hehs Aladár, Hapel Jenő, dr. Leitner Ernő működő tagokul, Marx és Fejérpédig pártolói tagokul egyhangulag fölvetettek; Kara Győző működő tag a pártolók közé iratott át. Felolvastatták a pénztári jelentés, mely szerint a pénztári készlet 2110 frt és 08 kr, mit a választmány örvendetes tudomásul vett. — Titkár-művezető jelentette ezután, hogy a torna- és vivó órákat már régen nem látogatták a tagok oly szép számmal, mint az idén s november hó folyamán 38 tornász vett részt egy tornászóránban s átlag 30—32 tornász van egy-egy órában; örvendetesesen vétetett tudomásul. A tornászás és a tornaegyesület népszerűsítése céljából elhatározta a választmány, miszerint 1892. évi december hó 17-én házi tornaünnepélyt rendez, melyre a tornaegyesületi tagok és családjaik, valamint a művelt közönség meghívandó. — Végül kimondotta a választmány, miszerint a farsang folyamán a már régebben tervbe vett jelmez-estélyt torna- és vivó-ünnepélyvel és táncmulatsággal egybekötve fogja rendezni. Ezután a folyó ügyek letárgyalásával a gyűlés véget ért.

— **Az aradi „philharmonia egyesület”** f. hó 5. hétfőn este 8 órakor ének-próbát tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola disztermében tartatik meg. Betanulásra kerül a f. hó 17. tartandó házi-estély műsora.

— **Az első aradi betegsegélyező és tometkezési egylet** elnöksége ma vasárnap d. u. 3 órakor gyűléstermében (Szabadságtér 1. sz. I. em.) választmányi ülést tart, mely alkalommal új tagok is felvételnek. A z e l n ö k s é g.

Mulatságok.

— **Dalestély.** Karácsony másodnapján az aradi dalegylet Nagy Lajos termében érdekesnek ígérkező dalestélyt rendez, melyre a szép hangokkal rendelkező kar nagyban készül, hogy több új dalokkal kedveskedjék a közönségnek. Az aradi dalegylet, mely az utóbbi időben oly szépen lett felkarolva, ezen estélyt — mely táncozal lesz egybekötve — pártoló tagjainak tiszteletére rendezi.

Színház.

A színház műsora:

December 4. (Vasárnap) Délután Szegény Jonathán, operette; este A betyárkendője, népszínmű.

December 5. (Hétfő) Az eleven ördög, operette; Nyilasi Mátyás jutalomjátékul.

December 6. (Kedd) Apórok, vigjáték.

December 7. (Szerda) Vasgyáros, színmű.

December 8. (Csütörtök) Spitzer Régi, népszínmű (először).

December 9. (Péntek) Boccaccio, operette.

December 10. (Szombat) Antigone, Szofoklész tragédiája.

December 11. (Vasárnap) Délután Rip-Rip, operette; este Spitzer Régi, népszínmű (másodszor).

Az áldozat.

Vörösmarty Mihály emlékezetére 5 felvonásos tragédiája, „Az áldozat” került színre tegnap kis közönség előtt, szépen gördülő, jó előadásban.

Bátori Ilonának rendkívül sikerült estje volt. Zenője mély értelemmel, kifejezésteljes arczjátékkal és helyes deklamációval megjátszta.

Haraszti Hermin (Csilár) helyes alakítást nyújtott. Szép szavallatával közvetlen hatást ért el.

Kivülök az elismerés hangján kell megemlékeznünk Góthról (Szabolcs) és Pethesről (Zarand), kik mindketten nemes hévvel deklamáltak, s nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Góth különösen lekötötte az érdeklődést.

A keretből Vedress (Barlang) és Hajdu (Apor) váltak ki.

— **Dramai hősünk Szegeden.** Pethes Imre, szintársulatunk tehetséges drámai hőse, hétfőn és kedden Szegeden fog vendégszerepelni. Hétfőn a „Vasgyáros”-ban, kedden a „Becsület”-ben lép fel.

Művészet.

A mai hangverseny.

— Az aradi polg. leányiskola szegény tanulóinak segítségével létesített Rott er után 5 óráig folyik le a tervezett, nagyrészt hangverseny. A koncertet a leányiskola tanszervelete rendezi s iránta hetek óta óriási az érdeklődés. A jegyeket csaknem mind elkapták. Ez a nagy érdeklődés helyén is van, mert a czél valóban nemes és megérdemli, hogy a segélyalap tekintélyes összeggel gyarapodjék. Az érdeklődést indokoltá teszi a figyelemmel összeállított műsor s a játékok személye is. Itt közöljük még egyszer a programmot:

1. Chopin Rondo C-dur, két zongorán előadják: Grunzweig Irma urhölgy és Klein Soma ur.
2. Donizetti: La Zingara, éneklő Tones Aranka urhölgy, zongorán kíséri: Hőszy Jakab ur.
3. Szavallat, Péterffy Sarolta urhölgy.
4. a) Fischhof R.: Az uton, b) Franz R.: Az ősz. Éneklő Kovér Mártha urhölgy. Zongorán kíséri Hőszy Jakab ur.
5. Szavallat, Hász Mariska urhölgy.
6. Chopin: Scherzo, zongorán előadja Róbitsék Margit urhölgy.
7. Népdal: éneklő Csik Irén urhölgy, zongorán kíséri Schreyer H. ur.

Helyárak: Körszék 2 frt, zártszék 1 frt 20 kr, állóhely 1 frt, karzat 40 kr. Jegyek válthatók: Krispin József zeneműkereskedésében és a hangverseny estéjén a pénztárnál. Kezdés 5 órakor, vége fél 7 órakor. Zongorák Bösendorfer.

Törvénytörvények.

— A földhöz vert bíró. Hordó Atym lapesti lakost nyugodt lelkű kecskepásztornak ismerte mindenki, még végre Lupucz Petru községi bíró rajta kapta, hogy bizony szereti az atyafi tilosban is legeltetni kecskéit. Egy alkalommal, midőn a bíró látta, hogy éppen a községi legelőn hizlalja állatait, felszólította Hordót, hogy hajtja el onnan azokat, s a már el követett kihágásért meg is akarta bírságotolni. Hordó azonban ellenszegült, a bírót földhöz vágta, s elkezdte annak haját cizálni. Ezért a kis erőművészkedéseért az aradi kir. törvénytörvények tegnap hatóság elleni erőszak büntette alapján 6 havi börtönrre ítélte.

— Fenyegetés paprikával. M.-Pécskán Virágh Mihály községi végrehajtó a községi rendőr és kisbíró kíséretében meglátogatta Bottka Györgynét, hogy a már el fogott legelőt párnaként és ünneplő ancuzókat a község házára szállítsa elárverezés végett. A derék matróna azonban leányával, Bottka Verával társaszerzősögeen megtagadták a szolgálattól. Majd midőn Virágh követelte a tárgyak kiadását, felkaptak egy liter paprikát, s azzal fenyegetőztek, hogy szemem öntik az egész testületet, sőt, hogy meg legyen az ize a dolognak, Bottkáné ki akarta hasítani a párnát, hogy a végrehajtó fejére borítsa. A törvénytörvények, miután vádlottak semminemű erőszakoskodást nem követtek el, felmentette az amazonokat.

— A biharmegyei nábob csődje. Móricz Pál, mielőtt megkérte volna maga ellen a csődöt, nagy-bajomi birtokát Stern Gyula és Klein Samu társbérletnek adta ki 10 évre haszonbérbe. A csőd kimondatván, a bérlet a bérletből kimozdították s e miatt ok a csődtömeget 64,000 forintnyal követeléssel támadták meg, mert szerintök ennyi haszonból fosztattak meg. A nagyváradi törvénytörvények e perben meghozta ítéletét és pedig úgy, hogy a társasbérletkeresetükkel elutasította.

Utolsó posta.

— december 3.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása.

Elnök: Szilágyi József koronaőr.

Jegyzők: Rudnyánszky József b. Gál József, Gyula Pál.

A kormány részéről jelen vannak: We-

kerle Sándor miniszterelnök, Lukács Béla, Csáky Albin gróf, Josipovich Imre, Fejérváry Géza br., Hieronymi Károly.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök az ülés megnyitása után felolvastatta az országos iparegyesület jubileumára vonatkozó meghívót.

Tudomásul veszik s a főrendek a részvételre a háznagnál fognak jelentkezni.

Elnök bemutatja a képviselőház által elfogadott javaslatokat.

Következett az indennitvány tárgyalása. Schlauch Lőrincz püspök kijelenti, hogy a kormány programjával egyet ért, fönntartja azonban magának a jogot, hogy az egyházi politikai kérdésekre nézve annak idején, amikor a javaslat a főrendek előtt lesz, nyilatkozzék álláspontjára nézve.

Beóthy Zsigmond, amennyiben az imént hallott nyilatkozat nem involvál magában túrelmetlenségi nyilatkozatot, kijelenti, hogy ő maga sem szándékozik szólni.

A javaslatot a főrendek általánosságban és részleteiben egyhangulag megszavazták.

Következett a telekkönyvi betétek szerkesztéséről szóló javaslat.

Zichy Nándor örömmel üdvözli a javaslatot, de sajnálja, hogy az igazságügyminiszter nincs jelen, mert így a javaslatot nem lehet tárgyalni, tekintettel arra, hogy nincs, aki felvilágosítást adhatson.

Wekerle Sándor miniszterelnök mindenképp elnézést kér, hogy Szilágyi Dezső tudvalevő betegeskedése miatt nem jelenhetett meg. Különben pedig kéri a javaslat tárgyalását, tekintettel arra, hogy a javaslat az egész kormány hozzájárulásával nyújtott be s a szükséges felvilágosítást a kormány jelenlevő tagjai megadják.

A javaslatot általában és részleteiben megszavazták.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

Ülés vége d. e. egynegyed 12 órakor.

Táviratok.

A tegnapi minisztertanács.

Budapest, december 3. (Saját tud. táv.) A tegnapi délelőtti minisztertanács, mint már jeleztük, főképp az államtitkárok ügyeivel foglalkozott. Egyelőre a politikai államtitkárok mind maradnak Szalavszky Gyula kivételével, aki Trencsénmegye főispánja lesz és akinek helyét Andrásy Gyula gróf fogja elfoglalni. Fejér Miklós földművelésügyi államtitkár ügyét meg nem intézték el s így Miklós Ödön államtitkársága még kérdéses. Valószínűleg tartják azonban, hogy Fejér Miklós — megy.

Wekerle nem megy Bécsbe.

Budapest, decz. 3. (Saj. tud. távirata.) Némely lapok ama hire, hogy Wekerle miniszterelnök holnap Bécsbe érkezik, hogy a valutaszabályozás és a bankügy kérdésében tárgyalásokat folytasson, alapítalan.

Választási mozgalmak.

Budapest, december 3. (Saj. tud. táv.) Hieronymi kijelentette a Lipótvárosban, hogy a jelöltséget el nem fogadja. Legtöbb kilátása eddig Mezei Mórnak van, ki mellett az ügyvédek és a szabadkőművesek erősen korteskednek.

A kolera.

Budapest, december 3. (Saj. tud. táv.) A tegnapi nap folyamán mindössze két kolerabetegedés és egy halálozás fordult elő. Ma délig sem betegedés, sem halálozás nem történt.

Elfogott gyilkosok.

Pécs, december 4. (Saj. tud. táv.) Sinkó korcsmáros gyilkosait: volt pin-

cerét és szakácsneját lánczon idehozták. Sinkó népszerű, kedvelt egyéniség volt. A részvét általános.

Haldokló pénzügyér.

Berlin, december 3. (Saj. tud. táv.) Mi qu el pénzügyér haldoklik.

A nép diühének áldozata.

Belgrád, decz. 3. (Saj. tud. táv.) Dobrinjén a nép agyonverte a szolgabíró.

Furcsa választás.

Belgrád, decz. 3. (Saj. tud. táv.) A rendőrség látván a községi választásnál a radikálisok valószínű győzelmét, erőszakkal berohant a választási helyiségbe. Az elnököt elzáratta, a választókat elűzte. Mihájlović főszámszéki elnököt és Novikovics kuriai bírót le tartóztatták. A választás tovább foly, de csak liberálisokat engednek szavazni. A polgárság elkeseredése határtalan. A katonaság készenlétben van.

A francia válság.

Páris, december 3. (Saj. tud. táv.) Perrier lemondott a kabinet-alakításról, mivel a szélsőbal a felajánlott tárczát nem vállalta el. Carnot különös kérésére azonban újból fog kísérletet tenni ez irányban.

A Panama-ügy.

Páris, decz. 3. (Saját tud. távirata.) A Panama-ügyre vonatkozólag hovatöbb több oly jel merül fel, mely azt mutatja, hogy a kormány elleni egész hadjáratot Constans volt miniszter sugalmazta. A leleplezési anyagot a „Libre Parole” szerkesztőse Lesseps Károlytól kapta, hogy a Panama-társaság igazgatóinak figyelmét a vállalat állapotáról elterelje. Martin bankár azt állítja, hogy őt több ízben felszólították, vesztessen meg a képviselőket, de ez sohasem sikerült. Azt mondja továbbá Martin, hogy Reinach nemcsak hogy az összes megbízásokat teljesítette, hanem az összes gondoskodott, hogy a Panama-társaság részvényei a szerint essenek és emelkedjenek, a mint a társaság igazgatósága parancsolta. Hir szerint a „Libre Parole” összes leleplezései hitelesek.

Feltűnő fogadtatás.

Pétervár, december 3. (Saj. tud. táv.) Nagy feltűnést keltett, hogy Metscherszki herceg, a „Grashdamin” tulajdonosa, legutóbb a czár által külön kihallgatáson fogadtatott; e lap ugyanis nemrég cikket közölt, melynek ele a Franciaországgal való szövetség ellen irányult.

Közgazdaság.

Budapesti gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 3.

(S. ss) A gabnaüzlet a hidegebb idő befolyása alatt kezd némileg megállapodni, sőt ha a jelek nem csálnak, némi javulásra van kilátás. De még sincsenek szilárd alapra fektetve a remények, a mennyiben tulsokan várják a kedvezőbb üzletet, hogy azt a gabona jobb értékesíthetése szempontjából kiaknázhassák. A mult héten a javulás csak abból állott, hogy az ár nem hanyatlott; de annak daczára az üzlet pang s csupán a helyi szükségletek fedezésére szorítkoznak a vevők.

Kertiszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,

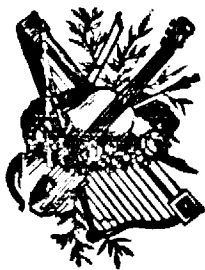
tölgy- és bükkfa-parquovák,
sétabotok

306 32—

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és eszaki egyesült vasutaknak Andrassy-tér 20 sz. (Arena-épület) alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések jelentékenyen leszállított áron uyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

HAUSZER GUSZTÁV

mint hangszerkészítő egyedüli a maga nemében
ARADON, Hunyady-utca 6 szám alatt,
vállalkozik

vonó, érez, fa-fuvó és ütőhangszerekben,

ugyszintén minden e szakba vágó cikkek elkészítésére. 840. 7-10

Kitünő hangoló mester fa-fuvó hangszerek részére.
Ocska hangszerek előnyös feltételek mellett **ujakért becseréltet-**
nek. Javítások **olcsón** és lehető **leggyorsabban** teljesítetnek.

Raktár mindennemű hangszerekből,
bel- és külföldi hurokból.

2428—1895.

956 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A világoi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Henny Mária végrehajthatónak Henny János pankotai lakos végrehajtást szenvedő elleni 460 frt — kr. tökékövetelés és ennek 1889. évi júliushó 25. iránti végrehajtási ügyében a világoi kir. járásbírósa területén lévő Aradmegyében fekvő a pankotai 1254. sz. telekjegyzőkönyvben A. 2. sor 1494. hrsz. a felvett hatvannyolcz frt 20 kr. dézsmaváltással terhelt szőlőre, öz. Henny szül. Reinmüller Anna özvegyi jogának érintetlenül hagyatásának, 1118 frtban és a pankotai 445. számú tjkvben az A. I. 9. sor 446. h. r. sz. a felvett 607. összeírású beltelkes háznak Hennyi Jánost illető fele részhányadára 400 frtban, az összes ingatlanok 1518 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi decemberhó 29-ik napján d. e. 10 órakor Pankota község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 111 frt 80 krt és 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1892. évi szeptemberhó 6-ik napján.

A világoi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. albiró.

Zálogtargyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 898 3-3

f. é. december 7-én szerdán
délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségben Kossuth-utca 12. sz. azon

1892. évi szept. hóban esedékes

zalogtargyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Arad 1892. november hóban.

Weisz Dávid.

2427—1892. tkv.

955—1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A világoi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ruzs Petru rom. világoi lakos végrehajthatónak Nyamtz Petru rom. világoi végrehajtást szenvedő elleni 125 frt tökékövetelés és ennek 1886. november 7-től 6%- iránti végrehajtási ügyében a világoi kir. járásbírósa területén lévő Aradmegyében fekvő és a világoi 2592 számú tjkvben A+1. sor 11632. hr. sz. a. foglalt egyszázhat forint dézsmaváltással terhelt fele részben végrehajtást másik fele részben Nyamtz Petruné szül. Galsa Szida végrehajtás alatt nem álló nevére felvett szőlőre 478 frt — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi december hó 28-ik napján d. e. 10 órakor alórt

Minck Kugler?

Itt van Beck!!

(a színház-épületben.)

Czukrászdám

Aradváros elsőrendű és fővárosi színvonala, legdusabban felszerelt

sütemény- és czukorka-üzlete,

a melyben rendkívül nagy választékban kaphat minden egyes czukorka-cikk. legfinomabb csokoládé déli gyümölcs, szép és jó torták, sütemények st. feltűnő olcsó árak mellett elismert jó minőségben.

Nagy raktára bécsi és győri theasütemények (kilója 1 frt 20 krtól feljebb), továbbá igen sz. és izléses bombonlerak, mindenféle befőtt, szalt. kenyér, stb. nagy választékban.

A legkülönbözőbb különlegességek és ujdonságok raktára. Csomagok, u. m.: boseni vari gyümölcsök, üdítő, pezsgő lemondó, bombonleu. Legizlésesebb és tegizletesebb színházi czukor és selyembombonok csinos dobozokban. Csomagként 10, 20 és 30 krért.

A híres köhögés elleni török méz csomagokba darabja 1 kr.

Kiváló tisztelettel

BECK ALAJOS,

a színház főbejárata mellett.

A czukrászda a színházi előadás utánig nyitva áll.
894. 3—10

„Nincs többé köhögés!”

Mell- és tüdőbaj ellen
Dr. med. FAYKISS
Szepesi Kárp
növénykivonat

1 üveg ára haszn. utatitás
kr. CZUKORKA 1 dobozzal 3
1 csomag 20 kr. THEA 1 cs.
gal 50 kr., kis 25 kr. Tizenö
óta legjobb eredménnyel hasz
ták köhögés, rekedtség, katha
hökkrut, nátház (influenza) sz
mellúség, tüdő-gyulladás stb. ell
Eredetiben kapható Faykiss józa
„nagy Kristóf”-hoz ozmizett gyogy

szertárban Budapestben, továbbá Török József gyogy
szertárban, király-utca 12. Aradon: Schaffer Adol
és Rosenyay Mátyas gyógyszerész uraknál. 827 3—10
Postál megrendelések azonnal eszközöltetnek.

tkvi hatóság hivatali helyiségében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 47 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény 42-ik §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1892. évi szeptemberhó 6-ik napján.

A világoi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. albiró.

Előleges jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni hogy
folyó évi november hó 26-ikán
kefekötő-üzletemet

az ujonnan épült

Neuman-palotába

teszem át, hol mindennemű, legjobb minőségű **keféket** raktáron tartok, melyek az alföldi és délmagyarországi ált. kiállításon kitüntetve lettek.

Ugyszintén mindennemű a **kefekötő** szakmába vágó munkákat elfogadok és azt a legnagyobb megalégedésre elkészitem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

89g. 3—*

tisztelettel

Tapolcsányi Gyula.

Megszűnt

minden verseny!
Olcsóbb
 mint bármely
végeladás,

878 7—10 de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros

BAZÁRJÁBAN

a színházépületben

(a 13 vértanu-szoborral szemben) hol mindennemű alkalmi hasznos és célszerű

tárgyakat

bámulatos olcsó árban árusítatnak.

Gyermekjáték nagy választékban.

Férfivált-árnk. n. m. nyakkendőök kezlyül. alsó téliingek. harisnyák kalapok, sapkák.

Esztergályok, niszazó hórondók, pélyz., dohány- és szivarhártyák.

Murányi Gusztáv

színházi söracsarnoka Aradon.

Tisztelettel alulírott van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani **ujjonnan berendezett**

Büffetemet,

kiszolgáltatnak kitünő bel- és külföldi hideghusok, vegyes felvágottak, kolbászok, halak, sajtok, gyümölcsök és mindenféle **delikatességek.**

ÉTTERMEMBEN

kitünő magyar konyha, **jó borok**, mindennap **villásreggeli** és friss csapólású **sör** kapható; étkezésre mérsékelt áron havonkénti előfizetést is elfogadok.

Naponként zene-estély.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel:

930 2—*

Murányi Gusztáv.

Hirdetmény.

Battonya mezővárosában, a város központjában

egy ujonnan épített emeletes vendéglőben, egy díszes, kényelmes, bármilyen üzletre alkalmas

bolthelyiség

azonnal hat évre

kiadó.

Bővebb felvilágosításokat nyújt Aradon alulírt, **Battonyán** pedig a regale üzletben megbízottja.

Szecsényi Adolf, főberlő Aradon, Templom-utca 12. 958 1—3

MEGJELENT

A női szépség

művészetének tankönyve, készült D. D. grófnő hátrahagyott jegyzete nyomán, kapható kizárólagosan a „Magyar Nők Lapja” kiadóhivatalában füzve 80 kr., keménykötésben 1 frt 20 krért. Biztos utasítást ad a szépség fentartásáról, az arcz, kéz, termet szépítéséről, szóval az

örök szépség tankönyve.

Mindazoknak, kik a „Magyar Nők Lapja”-ra előfizetnek, 20 kr. osomagolás. és szállítási díjat mellékelnek, ingyért küldetik „A női szépség” című tankönyv. 915 2=6

A „Magyar Nők Lapja”-nak előfizetési ára a „Lugas” című gyermeklappal, a „Tükör előtt” című divatlappal és regénymelleklettel együtt egész évre — — — — 6 frt —
 fél évre — — — — 3 frt —
 negyed évre — — — — 1 frt 50

Mutatványszámokat ingyen küld kiadóhivatal, Budapest, Kishid-utca.

BOJDA IMRE lakatos mester Aradon,

Templom-utca 7. sz. (a m. kir. postahivatal átellenében.)

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy egy a mai kor igényeinek megfelelő

épület-, mü- és javító lakatos műhelyt nyitottam.

Decimal-mérleg, sinkerítés és takaréktűzhelyek

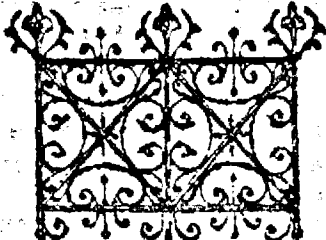
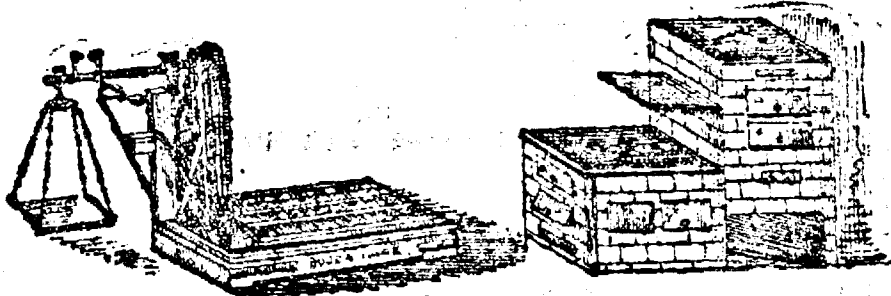
s a lakatos szakmába vágó mindennemű munkálatokat csinos és izléses kivitelben

jutányos áron,

gyorsan és pontosan a legjobb anyag mellett eszközök, a t. megrendelők teljes megalégedésére.

3—3

Ugyanitt egy tanoncz felvétetik.

♦ Alapított 1850-ben. ♦

KRISPIN JÓZSEF

zongora raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 28. sz., saját házában.

Az 1850. év óta Aradon fennálló zongora-raktárban nagy választék áll készletben vas-szerkezetű

új és átjatszott zongorákból

a t. cz. vevő közönség rendelkezésére, **300 frt vételártól felfelé**, mely vételári összeg megegyezés szerint

részletfizetéssel

is kiegyenlíthető.

Hogy mily megbízható gyárakból való s mily kitűnően készített, tartós hangszerekkel szolgálok, hivatkozom a nagyszámu t. cz. vevőimre, kik a fentjelzett idő óta tölem zongorát vásároltak.

Hangjegykereskedésem, 671 15—20
ugyszintén a legújabb művekkel ellátott

kölsönkönyvtáram

(olvasási-díj havonta 80 kr.) **Andrássy-tér, a zárda-épületben** a t. cz. közönség rendelkezésére áll.

Zongora hangolások és javítások úgy helyben mint vidéken a legpontosabban teljesíttetnek.

Zongora-raktár Deák Ferencz-utca 28. szám.

Hangjegy-kereskedés és kölcsön-könyvtár Andrássy-tér.

♦ Alapított 1850-ben. ♦

Erősítő gyógymód

fiatal és öregobb irak részére, kik elgyengült férferőben szenvednek, a legújabb szabadalmazott csász. és kir. készülekkel. Észrevehetően külső ártalmatlan, kellemes gyógymód inger nélkül. Régi jóhírnevű kiváló professzorok legmögobb orvosi ajánlatai. Teljesen felgyógyultak ezrei elismerő levelekben érdeklő nélkül ajánlják. Haudó eredmény postán való küldés titoktartás mellett. Tartalom és hogy kitől ered, a csomagolón fel nem ismerhető. Czim: Dr. CARL AMTMANN, Wien, VII., Mariahilferstrasse 70. Rőpiratok kívánatra ingyen és bérmentve. 808 7—10

Csak 3 forint

a legszebb és legezlszerűbb

karácsonyi ajándék.
(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1879-ben.

Arczképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Előleg 1 frt. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,

jutalomdíjazott műterme Bécs, II. Grosse-Pfargasse 6
726 6—10

PESTI NAPLÓ

fölveszi régi, eredeti alakját!

- A **PESTI NAPLÓ** december 18-ától kezdve naponkint kétszer legalább 16—24 oldalnyi terjedelemben fölívágva és ragasztva jelenik meg.
- A **PESTI NAPLO** főszerkesztője és kiadótulajdonosa: **ifj. Ábrányi Kornél** országgyűlési képviselő.
- A **PESTI NAPLO** felelős szerkesztője **Barna Izidor**. **Politikai pártoktól teljesen független.**
- A **PESTI NAPLO** szerkesztősége egészen újra, — az ország legjelesebb hirlapiróiból — alakult.
- A **PESTI NAPLO** bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frisek és eredetiek lesznek s a legmegbízhatóbb forrásokból erednek.
- A **PESTI NAPLO** ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik.
- A **PESTI NAPLO** bel- és külföldi tőzsde rovata mindig pontos és megbízható lesz.
- A **PESTI NAPLO** nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozik az olvasó.
- A **PESTI NAPLO** regényei és tárczái élénkek lesznek és a közönségnek kellemes olvasmányul ognak szolgálni.

A **PESTI NAPLÓ** karácsonyi száma feltűnést keltő közleménnyel lepi meg olvasóit.

A PESTI NAPLO előfizetési árai:

Egész évre	14 forint = 28 korona
Fél évre	7 " = 14 "
Negyed évre	3.50 " = 7 "
1 hónapra	1.20 " = 2 " 40 fillér.

Egyes példányok minden hirlapkereskedésben kaphatók 5 krért = 10 fillérért.

A **PESTI NAPLO** előfizetési ára (naponkint kétszeri postaküldéssel, reggel és a délutáni gyorsvonatokkal.

Egész évre 20 forint = 40 korona
Fél évre 10 forint = 20 korona
Negyed évre 5 forint = 10 korona
1 hónapra 1.70 = 3 korona 40 fillér.

A **PESTI NAPLO** délutáni kiadása Budapestről a 3 óra előtt induló gyorsvonatokkal indittatik s minden vidéki városban még a megjelenés napján az ujságelárusítóknál 4 krajczárért = 8 fillérért kapható lesz.

A **PESTI NAPLO** szerkesztősége

BUDAPEST, Ferencziak-tere 3. sz.

A **PESTI NAPLO** kiadóhivatala

BUDAPEST, Ferencziak tere (Bazár-épület).

A ki a **PESTI NAPLO**-ra előfizet, az december 18-ikától január 1-éig a lapot ingyen kapja, úgy, hogy az előfizetés csak január 1-én kezdődik.

Mutatványszámokat december 18-ától kívánatra egy hétig ingyen küld

a PESTI NAPLO kiadóhivatala.